

veiene, hedder det i Erklæringen, at det „ikke gaar an at anlægge et isoleret Bælk hist og her — hvad der anlægges, maa være i samlede Grupper, da ellers Diemedet, at dække en Retræte og muliggjøre en Debouchering (Fremrykning), sjenhynlig ikke kan naas, og desuden fordi et saadant isoleret liggende Bælk hurtigt vilde være ødelagt af den fjendtlige Ild.“ Der foreslaas en saadan Fortgruppe mellem Helsingørs- og Frederiksfundsveiene, og det hedder da videre, at „det kan ikke forsvares at unnlade strax ved det første Anlæg at medoptage Opførelsen af en lignende Gruppe af Bærker foran den vestlige Del af Enceinten, ved Roskilde Landevei og Sernbanen, der er en sandsynlig Angrebsfront og et af de Steder, hvor det allermeest kan komme an paa, at en tilbagegaaende Del af vor Hær uden Vanskelighed kan komme i Ly af Befæstningen. Der er vel under en saadan Tilbagegang en Mulighed for, ved i Tide at foretage en Svingning mod Nordost, at søge ind over Husum bag Thinghøigruppen, men under en levende Forsølgelse kan en saadan Sidebevægelse let blive umulig eller dog overmaade mislig, og naar nu hertil kommer, at endvidere en Debouchering mod Vest kan blive af stor Vigtighed og neppe heller kan foretages, naar Enceinten ikke har fremstudte Bærker foran sig, saa maa en anden Gruppe Bærker udenfor denne Side af Enceinten anses for absolut nødvendig.“ Med Hensyn til de Affnit, der foreløbig lades uden Forter, bemærkes det i Erklæringen, at disse Affnit dog kun ere henholdsvis $\frac{1}{2}$ og $\frac{3}{4}$ Mil brede, at Terrainforholdene paa Bestfronten dog kunne „noget senere Fjendens Etablering“ der, og at „en god og tilstrækkelig mobil Styrke“ vil kunne gjøre Modstand paa Nordfronten (hvor ingen Forter skulde være), „naar det ikke er blevet forsømt allerede i Fredstid at optaste stærke Feltværker og Batterier“ der. Som fast Befæstning, der „under ingen Omstændigheder kan tænkes fjernet fra Befæstningens nærmeste Omegn“, kræves foruden det nødvendige Fæstningsartilleri og Fortstærkningstropperne mindst en Brigade af

Feltværker. Til Forsvar mod en Beleiring angives Forsvarsstyrkens Minimum til ialt 40,000 Mand, hvilken Fordring „gjælder i forhøiet Grad“ om Forsvaret af den ufuldstændige Befæstning (uden fortløbende Fortrække).

Udover hvad der findes i den citerede Skrivelse og Forsvarskommissionens foreløbige Udkast foreligger der ikke fra den Tid nogen udførlig udarbejdet Plan til det fuldstændig befæstede Kjøbenhavn med fornøden Prisberegning. Kommissionen anslaaer løseligt Ingenieurarbejderne paa Landsiden til $17\frac{1}{2}$ Millioner Kr., men tilføjer, at dersom der skulde kunne tænkes nogen Indskrænkning i den forudsatte mobile Del af Forsvarsstyrken, nemlig 4 Brigader Fodfolk à 5 Batailloner, saa maatte Bærkerne betydeligt forstærkes, hvortil anslaaes en yderligere Befæstning af ca. 10 Mil. Kr., hvilket dog fraraades, fordi Forsvarsstyrken alligevel ikke væsentlig kunde indskræntes. I Beregningen var ikke medtaget Bestykningen. Befæstningen fra Søfiden anslaaes efter Omstændighederne mellem 11 og 19 Mill. Kr. Dette sidste Overflag viste sig imidlertid meget for lavt, da man et Par Aar senere underkastede det en nyere Prøvelse, hvorved man kom til det Resultat, at den fuldstændige Række af Søforter vilde koste over 40 Millioner Kroner. Hvad der saa væsentlig bidrager til Befæstningens stærke Stigen er Artilleriets enorme Udvikling i de forløbne 10 Aar, hvilket tydeligt vil fremgaa af følgende Tal:

Bestykningen til Landbefæstningen er til de nedenfor angivne forskellige Tidspunkter beregnet til en Befæstning

i Marts 1872 af . . .	ca. 1,300,000 Kr.
(ialt: 500 Kanoner)	
i Juni 1872 af . . .	— 1,500,000 —
i Januar 1873 af . .	— 2,000,000 —
(ialt 800 Kanoner)	
i November 1881 af	— 10,500,000 —
(ialt 1,238 Kanoner).	

Bestykningen til det eller de Forter, der skulde udgjøre Søbefæstningens Baa-begyndelse ansløges: